

BÀI 4

TÔN TRỌNG SỰ THẬT

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Nhận biết được một số biểu hiện của tôn trọng sự thật.
- Hiểu vì sao phải tôn trọng sự thật.
- Luôn nói thật với người thân, thầy cô, bạn bè và người có trách nhiệm.
- Không đồng tình với việc nói dối hoặc che giấu sự thật.

KHỞI ĐỘNG

Cùng trao đổi, thảo luận:

Bình, Hưng và Minh cùng đi học. Trên đường đi, Minh rẽ vào cửa hàng đồ chơi điện tử nên đến lớp muộn, nhưng Minh báo với cô giáo là bị hỏng xe giữa đường.

Nếu em là Bình và Hưng, em sẽ lựa chọn cách ứng xử như thế nào? Vì sao?

KHÁM PHÁ

1. Biểu hiện của tôn trọng sự thật

a. Đọc câu chuyện và trả lời câu hỏi

GA-LI-LÊ VÀ CHÂN LÝ “DÙ SAO TRÁI ĐẤT VẪN QUAY”

Từ thời Hy Lạp cổ đại cho đến tận thế kỉ XVI, con người vẫn quan niệm rằng Trái Đất đứng yên, là trung tâm của vũ trụ. Mặt Trời, Mặt Trăng và các thiên thể khác quay quanh Trái Đất.

Ga-li-lê (Galileo Galilei) là một nhà thiên văn học, vật lí học, toán học và triết học I-ta-li-a (Italia). Ông đã ủng hộ quan điểm cho rằng “Mặt Trời là trung tâm của vũ trụ và Trái Đất cùng mọi hành tinh đều quay xung quanh nó”.

Tuy nhiên, trong thời kì Ga-li-lê sinh sống, quan điểm “Trái Đất là trung tâm của vũ trụ và luôn đứng yên” được coi là quan điểm chính thống trong xã hội. Tất cả những ý kiến phản bác lại điều đó đều không được chấp nhận. Vì vậy, quan điểm mà Ga-li-lê ủng hộ rằng “Trái Đất mới là một hành tinh quay xung quanh Mặt Trời” là trái ngược với quan điểm này, bị cho là chống đối.

Vào ngày 22/6/1633, Ga-li-lê đã bị đưa ra trước toà án để xét xử. Trong truyền rằng, sau khi bước ra khỏi cửa toà án, ông đã bực tức nói to: “Dù sao Trái Đất vẫn quay!”.

(Theo Pháp luật đời sống - Người đưa tin, ngày 23/6/2016)

- a) Em hãy tìm ra từ ngữ nói lên “Sự thật” trong câu chuyện trên.
- b) Câu nói nổi tiếng của Ga-li-lê “Dù sao Trái Đất vẫn quay” chứng tỏ ông là người như thế nào? Vì sao?

b. Tìm hiểu những biểu hiện của tôn trọng sự thật

Trao đổi, thảo luận nhóm về biểu hiện của tôn trọng sự thật trong các trường hợp sau:

- (1) Việc học sinh cần làm để thầy cô giáo biết, khi:
  - Bạn ngồi bên cạnh hay nhìn bài của mình để được điểm tốt?
  - Một nhóm bạn mất đoàn kết, hoặc cãi nhau?
  - Bạn thân của mình không học bài, làm bài tập ở nhà?
- (2) Việc học sinh cần làm để bố mẹ biết, khi mình:
  - Bị điểm kém trong học tập?
  - Bị bạn trong lớp, trong trường bắt nạt?
- (3) Việc em cần làm khi chứng kiến kẻ gian lấy trộm đồ của người khác; hành vi cố tình làm hỏng công trình công cộng;...

Từ trao đổi trên, em hãy cho biết, tôn trọng sự thật có biểu hiện như thế nào trong cuộc sống?

- Tôn trọng sự thật là công nhận cái có thật, đã và đang diễn ra trong thực tế; suy nghĩ, nói và làm theo đúng sự thật.
- Biểu hiện: học sinh nói đúng sự thật với thầy cô, bạn bè và những người xung quanh; người dân nói thật, cung cấp đúng thông tin với những người có trách nhiệm; nhận xét, đánh giá đúng sự thật, dù có thể không có lợi cho mình.

2. Vì sao phải tôn trọng sự thật?

Thảo luận tình huống sau:

Mai và Thảo cùng học lớp 6C do Mai làm lớp trưởng. Hai bạn rất thân với nhau. Mai học giỏi, còn Thảo thì học hành chưa được chăm chỉ, hay thiếu bài tập về nhà. Là cán bộ lớp, Mai báo cáo với cô giáo về tình hình chuẩn bị bài của lớp mình, nhưng lại không báo cáo với cô về tình hình của Thảo.

Trong việc này, ở lớp có các ý kiến khác nhau:

- Có ý kiến cho rằng, Mai làm như vậy thể hiện Mai là một người bạn tốt của Thảo.
- Một số ý kiến khác thì cho rằng, Mai làm như vậy là không nói đúng sự thật, cũng không tốt cho Thảo.

- Em đồng ý hay không đồng ý với ý kiến nào trên đây? Vì sao?*
- Nếu em là Mai, em sẽ làm gì? Vì sao?*

- Tôn trọng sự thật giúp chúng ta hiểu rõ về sự việc, hiện tượng, từ đó có cái nhìn đúng để giải quyết tốt mọi công việc.
- Người tôn trọng sự thật là người thẳng thắn, trung thực, được mọi người tin tưởng, kính trọng.

LUYỆN TẬP

- ① Em đồng tình hay không đồng tình với hành vi nào dưới đây? Vì sao?
  - A. Luôn đồng ý và nói theo số đông.
  - B. Luôn nói đúng những điều có thật.
  - C. Luôn bảo vệ ý kiến và việc làm của mình.
  - D. Luôn phê phán những người không cùng quan điểm với mình.
- ② Sau khi học xong bài “Tôn trọng sự thật”, Linh cho rằng trong cuộc sống không phải bao giờ cũng nên tôn trọng sự thật, cần tùy theo từng trường hợp mà ứng xử cho phù hợp.

Em đồng ý hay không đồng ý với suy nghĩ của Linh? Vì sao?
- ③ Nếu một người bạn thân của em nói xấu, nói sai về một người khác, em sẽ lựa chọn phương án giải quyết nào sau đây? Vì sao?
  - A. Xa lánh, không chơi với bạn nữa.
  - B. Bỏ qua, coi như không biết.
  - C. Khuyến bạn nên nhận lỗi, sửa chữa và luôn nói rõ sự thật.
  - D. Vẫn chơi với bạn, nhưng không tin bạn như trước nữa.
- ④ Em hãy kể lại một việc làm thể hiện tôn trọng sự thật hoặc không tôn trọng sự thật trong cuộc sống mà em biết.

VẬN DỤNG

- ① Xây dựng thông điệp về chủ đề “Tôn trọng sự thật”:
  - Mỗi nhóm xây dựng một thông điệp về chủ đề “Tôn trọng sự thật” và ghi ra giấy.
  - Trưng bày, giới thiệu thông điệp của các nhóm trước lớp.
  - Bình chọn thông điệp hay nhất.
- ② Lập một hòm thư mở của lớp “Hòm thư nói thật”:

Mỗi học sinh tự viết thư cho một bạn trong lớp về việc mình đã nói dối bạn một lần nào đó. Bức thư có ghi tên người nhận, nhưng không cần ghi tên người gửi.

Trong giờ sinh hoạt lớp hằng tuần, giáo viên chủ nhiệm và lớp trưởng sẽ lấy ra một hoặc một vài bức thư và đọc to trước lớp.